Принцип обеспечения конкурентоспособности продукции требует при стратегическом анализе постоянных затрат учитывать достижения научно-технического прогресса в соответствующей сфере деятельности.

Важное значение также имеет прогноз взаимоотношений со странами-поставщиками энергоресурсов.

Внутренние факторы зависят от деятельности отдельного предприятия. Стратегическое планирование должно учитывать инновационный и инвестиционный процессы на предприятии. Следствием активной инновационной деятельности, как правило, есть изменение профессионально - квалификационной структуры предприятия. Инвестиционные вложения предусматривают рост расходов по содержанию активов, что, в свою очередь, также увеличивает постоянные затраты.

Таким образом, формирование методов стратегического анализа – комплексная задача, решение которой возможно на основе выявления и оценки наиболее существенных внутренних и внешних факторов.

Список литературы: 1. *Бронникова Т. С., Чернявский А.Г.* Маркетинг.- М.: Приор,2001. **2.** *Ефимова О.В.* Финансовый анализ. - М.: Бухгалтерский учет, 2002. **3**. *Николаева С.А.* Особенности учета затрат в условиях рынка. — М.: Финансы и статистика, 1993.

УДК 331.23

Т.П. ЧІБІСОВА

ПРОБЛЕМИ МІНІМАЛЬНОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УКРАЇНІ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД

Перехід до ринкових відносин зумовив перегляд не лише окремих методологічних підходів до дослідження суті заробітної плати, механізму її формування, а й коригування методів та інструментів впливу держави на оплату праці.

У період формування економічної системи держави, основу якої становлять ринкові відносини, одним з головних інструментів державного регулювання заробітної плати в Україні є законодавче встановлення її мінімального рівня. Так, Кодексом законів про працю України визначено, що мінімальна заробітна плата – це законодавчо встановлений розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не провадитись оплата за вико-

нану працівником місячну, погодинну норму праці (обсяг робіт). Мінімальна заробітна плата є державною соціальною гарантією, обов'язковою на всій території України для підприємств, установ, організацій усіх форм власності та господарювання й фізичних осіб [1].

Виходячи з Рекомендації МОП, установлення мінімальної заробітної плати має бути одним з елементів політики, спрямованої на боротьбу зі злиднями й забезпечення задоволення потреб усіх працівників та їхніх сімей. Основною метою встановлення мінімальної заробітної плати має бути наданням особам, які працюють за наймом, необхідного соціального захисту стосовно мінімально допустимих рівнів заробітної плати [2].

У більшості країн основними критеріями для визначення розмірів мінімальної заробітної плати є: повсякденні потреби працівника та його сім'ї з урахуванням рівня зарплати, що склався в державі, його прибутків та соціальних виплат; обсяг і темпи зростання національного валового продукту; рівень зайнятості; платіжний баланс країни тощо.

В ряді країн, зокрема у США, мінімальна заробітна плата законодавчо визначається й регулярно переглядається. При цьому її величина постійно підтягується до рівня середньої заробітної плати.

На сьогодні в різних країнах єдиного підходу до визначення розміру мінімальної заробітної плати немає. Проте в кожній із них мінімальна зарплата слугує ефективним і надійним інструментом регулювання економічної діяльності, оптимізації розподілу прибутків, підвищення купівельної спроможності громадян.

Запровадження мінімального розміру оплати праці в багатьох розвинутих країнах є одним з інструментів держави в регулюванні ринку праці. Правильно визначений рівень мінімальної зарплати поліпшує соціально-економічну ситуацію в країні: відбувається зростання споживчого попиту, а відповідно, і виробництва, посилюється мотивація працівників, значно зменшується рівень соціальної напруги в суспільстві.

Однак економічно необґрунтоване підвищення мінімальної зарплати може стати причиною виникнення побічних ефектів: збільшення рівня безробіття; дефіциту місцевих бюджетів; зростання інфляції в результаті збільшення сукупного попиту; у бюджетній сфері відбувається невиправдане вирівнювання в оплаті праці не кваліфікаційних працівників і професіоналів; може призвести до поглиблення тінізації заробітної плати на малих та середніх підприємствах.

Необхідно визнати, що розмір мінімальної зарплати в Україні є досить заниженим. У нашій державі головним чинником, який прямо впливає на рівень мінімальної зарплати, є бюджетний фактор, що не може повною мірою відповідати принципам побудови ринкової економіки. Як варіант для обґрунтування економічної основи мінімального рівня заробітної плати може бути використаний бюджет прожиткового мінімуму одинокого працівника та диференційований мінімальний споживчий бюджет на душу населення з урахуванням сімейного навантаження.

Виходячи з обмежених можливостей бюджетного фінансування, нині правомірно ставити питання про поступове зняття з мінімальної заробітної плати непритаманних функцій і перетворення її з предмета політичних змагань у дієвий інструмент надання адресної допомоги працюючим бідним, як це прийнято в більшості розвинутих країн [4].

Список літератури: 1. *Кодекс* законів про працю України, затверджений Законом №332-VIII від 10.12.71 ВВР. **2.** *Конвенції* та рекомендації, ухвалені Міжнародною організацією праці 1919 – 1964. **3.** *Закон України* „Про оплату праці” від 24.03.95 № 108/95-ВР. **4.** *Баланда А., Варецька О.* Інститут мінімальної заробітної плати: світовий досвід встановлення та проблеми України // Україна: аспекти праці. – 2005. - № 4. – с.38 – 44.

УДК 338.246.027

Н.Н. ЧМЫХ

ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ВОСПРИЯТИЯ СПОНСОРСТВА

В последнее десятилетие спонсорство стало одним из самых быстро развивающихся форм интегрированных маркетинговых коммуникаций (ИМК). Как показывает практика, спонсорство чрезвычайно эффективно в плане стоимости и позволяет быстро преодолевать "порог чувствительности" в привлечении внимания потребителей.

Одним из показателей исключительной важности спонсорства является тот факт, что некоторые компании не передоверяют эту форму ИМК своим рекламным агентствам. На данный момент очень мало внимания уделено изучению данной формы ИМК.